

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fel évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 —
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitlér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden lírdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvmdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A nemzet diadala.

Bár minden részében tájékozva van a kö-
 zönség a mult hét kiváló parlamenti eseményéről,
 nekünk is, kik a kormány egyházközlőjének javas-
 latának védelmére mindenkor felemeltük szerény
 szavunkat — jól esik és kötelességünk regisz-
 trálni a szabadelvűség diadalát, — mely a koronás
 királynak a polgári házasságról szóló javaslat
 beterjesztésére vonatkozó engedély kinyeréséből
 áll.

S a nobilis polgárminiszter Wekerle, ki
 magára vette a keresztülvitel összes fardalmait,
 aki az érvek súlyával meggyőzte a koronát, küz-
 dött látható és láthatatlan ellenségek egész had-
 seregével, átélte az izgalmak minden fajtát, — a
 gentleman miniszterelnök most a siker után sze-
 rényen visszavonul, a dicsőségből mit sem kér,
 mert az — ugymond — a nemzet s nem egy
 párté vagy kormányé, a nemzet akarata érvénye-
 sült, melynek ő csak hű képviselője volt.

Csakugyan találók voltak a nemes miniszter-
 elnöknek az egyetemi ifjuság küldöttségéhez (kik
 az egyetemi kör dísztagsági oklevelét vitték meg)
 intézett igazán megható szavai.

„Eszméket felállítani könnyű, de azokat kes-
 resztülvinni nehéz. Látnak ifju barátaim (e szavak-
 nál a miniszter rövid idő előtt még koromfekete,
 most őszülő hajára mutat) hogyan lehet a munká-
 ban megőszülni.“

De a munkában korán megőszült miniszter-
 elnök államférfiúi tetteinek és sikereinek jutalma
 meg van az eredményben s az egész nemzet
 osztatlan és lelkes elismerésében.

A királyi hozzájárulás a házassági javaslat
 beterjesztéséhez oly nagy fontosságu, hogy azt
 csakis elfogult, a siker láttára elkeseredett s a
 végső szalmaszállhoz kapkodó ellenzéki párttaktika
 kicsinyitheti.

Nem kevesebbet jelent a hozzájárulás, mint
 azt, hogy a király az egyházközlőjének kérdése-
 nek a kormány által proponált módját helyesli, a
 beterjesztett javaslatokat törvényerőre fogja emelni,
 sőt implicite benne van az is, hogy a javaslatok
 elfogadását kívánja.

Más kisebb jelentőségű javaslatoknál még
 feltételezhető, hogy a korona előzetes jóváhagyása
 csak formai momentum s nincs vonatkozásban az
 elfogadás vagy el nem fogadással, — de ezen
 korszakot alkotó reformkérdésben a korona sza-

vának engagálása ily keveset nem jelenthet, ha-
 nem jelenti azt, hogy a korona e kérdésben állást
 foglalt s óhaja az, hogy a törvényhozás is ilyen
 állást foglaljon.

Ezért döntő jelentőségű a korona előzetes
 jóváhagyási nyilatkozata, — ezért van az öröm-
 mámor a szabadelvűség részéről; s miután a
 hosszas megfontolás után tett királyi szó súlyát
 jól érzi az ellentábor is, jól ismeri hatását az
 egyházközlőjének kérdésekben folyton taktikázó,
 habozó, se hideg se meleg ellenzék, — a királyi
 beleegyezést mindenáron formainak akarják ma-
 gyarázni.

Jól tudjuk, hogy koronás királyunk, mint
 jó katolikus nem zárkozhatott el a kath. klerus
 érvelései előtt, — de ezt akarta a kormány is,
 midőn a legnagyobb scrupulozitással iparkodott
 a királylyal minden ellenvéleményt latba vétetni,
 ismeri az ország királyunknak kath. egyházi
 ügyekben való konzervatív felfogását, de ismeri
 egyuttal páratlan alkotmányosságát is; a nemzet
 az egyházközlőjének kérdéseket szabadelvű szellem-
 ben kívánván megoldani, — királyunk is a sza-
 badelvűség mellett döntött.

A javaslatról magáról még igen kevés biz-
 tos adat szivárgott ki, — egy két hét alatt ugy
 is a ház asztalán fog fekiüdni.

De két körülmény bizonyos: a házasság
 egységes szervezése a polgári hatóság kötelező
 asszisztenciájával, — a másik a házasság fel-
 bontásának szigorúsága.

Az elsőt megköveteli a szabadelvű megol-
 dás, a másodikat a házasságnak a kath. egyház
 által helyesen felfogott, a közönséges szerződési
 viszonytól különböző, erkölcsi jellege.

Ujdonságok.

Wekerle és az egyetemi ifjuság. Az
 „Egyetemi kör“ június havi közgyűlésén dr. Wekerle
 Sándort, mint első magyar polgár miniszterelnököt, egy-
 hangulag tiszteletbeli tagjává választotta. A diszoklevelet
 átnyújtó küldöttséget a miniszterelnök szombaton reggel
 9 órakor fogadta a budai palotában. A küldöttség veze-
 tője, Párcsetich László vármegyénk nagy reményekre
 jogosító szülötte, az egyetemi kör elnöke volt. Párcseti-
 ch hangsúlyozta üdvözlő beszédében, hogy az ifjuság
 nem a hatalom előtt óhajlt meghajolni, hanem a munka,
 a demokrácia és szabad elvek azon háromsága előtt,
 mely a szellem arisztokráciájának diadalra jutása alap-
 ján lehetővé tette, hogy a legbatalmasabb állás is nyitva
 álljon Magyarországon minden magyar állampolgár szá-
 mára. Dr. Wekerle Sándor az ifjuság üdvözlő szavaira

őszinte köszönetet mondván, örömet fejezte ki különösen
 azért, mert — mint szónokuk is hangsúlyozta, nem a
 hatalom, hanem elvek és eszmék előtt jöttek meghajolni.
 Egy iránytűt mindig szem előtt kell tartanunk a köz-
 pályán s ez az önzetlenség, az eszmékhez való kitartó
 ragaszkodás. „Ez önzetlenséget s a közügyek iránt való
 lelkesedést — ugymond — ifju éveimben tanultam;
 mert bár az én időmben nem volt egyetemi körünk, az
 egyetemi közéletben élénk részt vettem; azért ismerem
 annak képző erejét s azért örülök, ha az ifjuságot ko-
 moly, célirányos munkában látom.“ — Igen nagy lelke-
 sedést keltet az ifjuság körében a miniszterelnöknek az
 egyetemi kör elnökehez intézett ama nagyfontosságú
 nyilatkozata, hogy a „Mensa academica“ és „Diák otthon“
 föllállításának eszméjét helyesli s erkölcsileg és anyagi-
 lag támogatni óhajlja. — Az audienca körülbelül 20
 percig tartott. Megható jelenet volt, a midőn a miniszter-
 elnök a munkát említve, így szólt: „Eszméket föllállítani
 könnyű, de keresztülvinni nehéz. Lássák, ifju barátaim
 — s e szavaknál őszülő hajára mutatott — hogy lehet
 munkában fiatalon megőszülni.“

A kuria másodelnöke. A kuriai másodelnöki
 állás Daruváry Alajos lemondásával megüresedett. Mint
 hírlík, ezen kiváló állásra Szabadka város nagynevű
 szülötte, Czorda Bódog budapesti kir. táblai elnök fog
 kineveztetni.

Áthelyezés. Dr. Szász János zombori kir. al-
 ügyész Temesvárra helyezték át.

Személyi hír. Mint értesültünk, Apáthy József
 zombori kir. aljárásbíró legközelebb törvényszéki bírónak
 fog kineveztetni Temesvárra. Városunk benne egy min-
 denki által kedvelt, megnyerő és kedves modoru egyént
 veszít el, a temesvári kir. törvényszék azonban egy
 ritka képzettségű jogászt nyer.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Szász
 Ernő bukini káplán, a bukini plébánia ideiglenes veze-
 tésével megbízott. Schwerker Imre áldozópappá szentel-
 tetvén, Parabutya küldetett kápláni minőségben.

Nemeslelkű adomány. Dunygerszky Lázár
 bácsmegyei nagybirtokos, a kulpini szerb egyháznak
 iskolaépítési célokra egy 200 forint értékű ajándékozott.

Tisztújító közgyűlés. A bács-szeremi ág. hitv.
 evang. egyházmegye folyó hó 9-én tartotta meg Ujvi-
 déken a zsinati törvények alapján első tisztújító közgyű-
 lését a következő eredménnyel: Az egyházmegye örökös
 tiszteletbeli felügyelőjévé Scultéy Ede eddigi esperességi
 felügyelő lett a közgyűlés által egyhangulag megvá-
 lasztva. Egyházmegyei felügyelővé Rohonyi Gyula eddigi
 másodfelügyelő lett nagy szótöbbséggel megválasztva.
 Egyházmegyei főesperessé Belohorszky Gábor eddigi
 főesperes lett szótöbbséggel. Egyházmegyei másodfel-
 ügyelővé dr. Gertinger Pál eddigi tanácsbíró; egyház-
 megyei alesperessé Petri Károly eddigi alesperes, mind-
 annyi szótöbbséggel megválasztva. Egyházmegyei világi
 főjegyzővé dr. Scultéy Jenő; egyházmegyei főszeker-
 énybíró Vilmos és Kottler Ottó; egyházmegyei ügyészé
 dr. Kern Lajos, pöntzáróssá Koch József, ellenőrré
 Szmba Kálmán lettek egyhangulag megválasztva. A sza-
 bályrendeleti bizottságba be lettek választva: Rohonyi

A „BÁCSKA“ tárcája.

(Egy modern bírdlónak.)*

Keresik, kutatják,
 Szájrol szájra adják:
 Javítással ért-e?
 — Nem: hogy' vert a szíve?
 Nem: hogy' verte lantját?

Hogy' evett, hogy' ivott,
 Hogy' aludt, hogy' kelt fel?
 Dalisan járt-e?
 — Nem: hogy' cersenyt szállt-e
 Sassal, fellegekkel?

Ifju hével szölt-e?
 Vagy mint agg apó-e?
 Akadozva, haltkan?
 — Nem: a szó a dalban
 Szívet megkapó-e?

A kedvüket tölti
 Világgá kürtölni,
 Hogy ime: a dalnok
 Epen csak olyan volt:
 Ember, mint a többi.

Csak úgy hinni néki,
 Hogy szerelme égi,
 Ha — mikor dalolta —
 Külsője mivolta
 Vala szinte légi!

Vagy örült szerelme
 Akkor lel hitelre,
 Ha fájdalom, kéje
 Ugy ütött beléje,
 Hogy kötözni kelle.

* Megjelent a „Fővárosi Lapok“-ban is.

Neveltség, neveltség!
 — Bár zokon ne essék —
 Szokásból, jeleköl,
 Külső viseletből
 Itélmi: gyerekség.

Tartalmat a dalhoz
 Égi sugallat hoz,
 Hogy a költőt értesel,
 Nincs szüksége: kézenk
 És a lábnak ahhoz.

Ne keress csak külsőt,
 Mit mezül föltöltött,
 Ezer apróságot,
 Szépet, gyarlóságot,
 Hogy meglásd — a költőt.

De a mit elrejtett
 A külső: a lelket,
 A mi láthatatlan,
 Azt keresd a dalban,
 Hogy meglásd — az embert.

Dömötör Pál.

GÖZFÜRDŐBEN.

— Irta: Viharos. —

Késik a meleg napsugár, camog a tavasz, a hideg
 nehezen bucsuzik az emberektől. A kikeleti szellő felöl-
 töt parancsol ránk és boldonszámba vennék azt, a ki az
 uszoda gyönyörűségeiről beszélne. Nyári fürdőzésnek
 még gondolatától is fázunk, a pajkos-gyerekhad az isko-
 lában izzad, vig lubickolásától elhalasztotta a szibériai
 tavasz. Hanem a fürdőnek, az igazi fürdőnek, nem holmi
 fából összetakolt, Dunába mártott szobormosogatónak
 javába folyik az évadja, s a fürdőipar teljes virágzatát
 éli. Áprilisban mikor tavaszt szült az esztendő, s a anya
 is, gyermeke is csupa szeszély, őszel, mikor a falevél
 hull: göthős lesz az atléta is, hát még az íróasztalnál!

görnyedő munkás ember? A nénikék s az orvosok azt
 mondják, hogy a beteg az átmeneti idő baját sanyli, a
 doktor recipét ír s a nénike gőzfürdőbe küldi a pana-
 szkodókat. Minden bajnak meggyógyítója, csak éppen
 a halálból nem támaszt fel a gőzfürdő. Profán ember
 úgy ejti ki a nevé, mintha közönséges dologról beszélne,
 de a hívők akár a saruikat is levetnék, ha a gőzfürdő
 szót veszik ajkaikra. A szeretet, hála, remény-érzéssel
 úgy ejtetik ki véle e szót, hogy imának is beillenék
 hangzása. Nyáron csak lehülni jár az ember fürdőbe,
 télen a tisztára mosakodás vágya kergeti oda. Akkor
 a Duna hajjai hömpölyögnek végig a portakarta, veri-
 ték borította testen, most szappannal, durva keztyűvel
 izmos fürdőszolga sikálja meg az embert. Hacsak ebből
 állana az élvezet összesege, talán nem záródokolna már
 pitymalló reggel Budára a fürdőzők serege. De a mulat-
 ságnak ez csak kisebbik része, a nagyobbik vagy már
 megelőzte, vagy csak utána következik.

Hajnalodó időben a tunya ember nagyot fordul
 vankosán, hogy új álmot kezdjen. A leeresztett függöny
 eltakarja előtte az ébredő világot, a hajnali állom édes-
 ségeért elszalasztja azt az aranyat, melyet régi idők óta
 ígér a koránkelőknek a közmondás. Talán nappal is
 megtalálja, este is megszerzi. Hanem annak az öröme-
 nem érezheti soha boldogságát, mely az ember szívet
 ellepi, mikor elsőnek ér a gőzfürdő nagy medencéjébe,
 és édes magánosságban lubickolhat a melegítő habok-
 ban. A gőzzel telt levegőben halványan pislog a gáz-
 lámpa lángja, a vízpáras kupoláról ezerszeresen vissza-
 verődik a gyenge hang, és a korai fürdő-entuziasta a
 a kisérteties nagy csarnokban egyedül uszik mint az
 Isten a teremtés előtti mindenségben. Félóra mulva már
 párja is akad, harmadik is kerül, rövid idő telik bele
 és olyan lesz a medence, mintha a Böklin alakjai nép-
 gyűlést tartanának benne. Potrohos öreg ur sokáig elül
 a lépcsőfokon, mert csak részleteinkit meri már az
 élvezetet szedni, vidéki atyafi nyakig bukik a vízbe, és
 órákig ül benne, hiszen csak ritkán kerül fel a fővárosba,
 de ha felkerül: félve való fűrdik a gőzfürdőben.

Idegen ember nem igazodik el a sok tenni való körül,
 hanem a szakértő megmutatja neki, hogy mire való a

Gyula, Belohorsky Gábor, dr. Gertinger Pál, Petri Károly, Schneeberger János, dr. Lebach László, dr. Kern Lajos, dr. Scultety Jenő, Bierbrunner Gusztáv és Abaffy János. A pénzügyi bizottságba be lettek választva: Petri Károly, dr. Gertinger Pál, Bierbrunner Gusztáv, dr. Kern Lajos, Wagner György és Schneeberger János. A konzisztórium és számvévi bizottság már a folyó évi július havában tartott közgyűlés alkalmával lett a zsinati törvények értelmében megalakítva, ezen bizottságok ezuttal nem lettek újból választva. A számvéviség elnökei lettek: Petri Károly és dr. Gertinger Pál; számvévi Bierbrunner Gusztáv, számvéviségi jegyző Kiss Gyula.

Iskolaszéki tagok. Bajmokon a folyó hó 9-én megtartott választás alkalmával rendes iskolaszéki tagokká megválasztottak: Veréb Antal, Beslics Tádé, Mándics József, Kollár György, Mándics Márton, Döbre György, Herceg József, Mrákócs Simon, Reiser Jakab, Pfeifer János és Pfeifer Pál. Póttagokká pedig: Hajnal Mihály, Bagó Pál és Simony János. A választást azonban megfélebbítették.

Választás. Apatinban a folyó hó 10-én d. u. 4 órakor tartott választás alkalmával I-só községi segélyező Szathmáry József választotta meg egyhangulag.

A zombori műkedvelő-, dal- és zene-egylet. Az alakítandó zombori műkedvelő-, dal- és zene-egylet előkészítő bizottsága — mint értesülünk — f. hó 16-ára d. u. 5 órára értekezletre hívja össze városunk zeneértő és műpártoló közönségét a Vadászúti szálló kistermébe az egylet megalakításának megbeszélése céljából.

Köszönetnyilvánítás. A zombori jótékony magyar négyesület nevében köszönetemet fejezem ki a szegénygyermek felruházására eddig befolyt következő adományokért: Szilágyi Mórné 5 frt, Schöffner József 5 frt, dr. Grünert Samu 5 frt, N. N. 5 frt, Bell Irma 3 frt, Mihályi Izabella 2 frt, Molnár Trischler Anna 2 frt, Szilágyi Elemérné 2 frt. Zomborban, 1893. évi november 13-án. Esztergamy Borbála s. k., elnök.

Gyászír. Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük az összes rokonok nevében hogy Theodorovics Száva folyó hó 9-én éjjeli 11 órakor, életének 53. évében, kinos szenvedés után, a jobb világba költözött. Földi maradványai folyó hó 11-én délután fél 4 órakor a Szent-György egyházban fognak beszenteltetni és azután az itteni gör. kel. nagy sírkertben örök nyugalomra tétetni. Zomborban, 1893. évi november hó 10-én. Nyugodjék békével! Theodorovics Mária szül. Birra, neje. Theodorovics János, Poppovics Julianna szül. Theodorovics, Theodorovics Vidá, gyermekei. Theodorovics Vladan, Theodorovics Voisláv, Theodorovics Milán, Theodorovics Boskó, Theodorovics Mirkó, unokatestvérei. Birra Dafina szül. Simonovics, anyósja. Theodorovics Mina, Theodorovics Nika, Györgyovics Zsófia szül. Theodorovics, testvérei. Poppovics Mirkó, veje.

Köszönet a kir. tanfelügyelőnek. Vettük a következő sorokat: Petrovosczi község képviselőtestülete, melyben a függetlenségi párt többségben van, mult évben elhatározta, hogy a volt nagyvendéglő istállója a gör. kel. III. IV. leányosztály részére iskolává alakítsák. Tekintve, hogy ezen helyiség a keresztény iskola méltóságával össze nem fér, tekintve, hogy ezen épület a nevelés-tanítás követelményeinek nem felel meg, mert nedves, sötét, bűdös és a koresma tözsomszédságában áll, azonkívül a központ- és templomtól, nemkülönben a gyermekeknek távol esik, a gör. kel. iskolaszék a képviselőtestületnek ezen határozatát a megyei törvényhatósági bizottsághoz megfélebbezte. Ezen felebbezése eredményre nem vezetett. Mire az iskolaszék jogorvoslat végett egyházi hatóságához fordult. De úgye itt sem lett elintézve. A határozat végrehajthatott volna, ha nagyságod az ügy méltó elintézésére alázattal meg nem kerestem volna. Mult hó 13-án kelt megkereső levelemben talán tulerős kifejezéseket használtam, ezt azonban az emberi méltóság és igazságot sértő eljárás iratta velem. Mert mig a róm. kath. leánygyermek számára palotaszertű zárdát emeltek, a gör. keletiek részére jelzett istállót rendezték be iskolának. Nagyságodhoz irt alázatos levelemben igazságot és segédelmet kértem, és azt meg is nyertem. Nem mult el 10 nap s nagyságod erélyes meghagyása folytán a község mult hó 23-án tartott gyűlésén elhatározta, hogy a gör. kel.

iskolaszék alkalmas iskolahelyiséget béreljen, melyre a szükséges pénz is megszavazta. Ezen kedvező fordulat következtében saját, úgy híveim nevében nagyságodnak ez uton bálás köszönetünket nyilvánítom. Nem mulasztatom el egyuttal Szatárevits jegyző urnak ezen ügybeni korrekt eljárásáért elismerésemet kifejezni. Az ilyen igazságos, méltányos hatósági intézkedések legalkalmasabbak arra, hogy a felekezetek közötti surlódásokat eloszlassák, az egyetértést létrehozzák. Ezt hangoztatta nem régen a mi jó királyunk is. Kelt Petrovoscziön, 1893. évi november hó 8-án. Nemes Popovity Panta, szerb gör. kel. plébános.

Műkedvelői előadás. Mint illetékes forrásból értesülünk, a műkedvelők még lehetőleg e hó folyamán ismét rendeznek egy előadást. Sínre ez alkalommal az eddigi megállapodások szerint valamely népszimű kerülne.

Egy hamis ötvenes. Egy karlócai vasuti ör felesége eladta tehenét s annak árát, 50 frtot az újvidéki takarékpénztárba vitte, hogy kamatozzék. Azonban az ötvenes gyanusnak tűnt és behatóbb vizsgálatnál kiderült, hogy közönséges hamisítvány. A szegény asszony természetesen el van keseredve, de a rendőri nyomozásnak sikerülni fog a tehen vevőjét megkeríteni.

Műkedvelői előadás. Prigl.-Szt.-Iván műkedvelői ifjúsága könyvtára javára f. évi november hó 18-án műkedvelői előadást rendez. Sínre kerül: „Mezes hetek után“ (vigjáték egy felvonásban.) Előadják: Reichenberg Friede k. a. és Egi Lajos. Továbbá: „Az esernyő“ (vigjáték egy felvonásban.) Személyek: Bajtaj Agoston Egi Lajos. Emmi, neje Császár Mariska k. a. Réti Tamás Ney György. Millmann Ellen Schick Anna k. a. Móri Kostyák Mariska k. a. Lidi Pupp Erzsike k. a. Diggs Lambert Vilmos. Végül: „Szeretem a nőket“ (monológ.) Előadja: Leitner Mihály.

Színészet Zentán. Folyó hó 4-ike óta Zentán Mezei és Réthy színtársulata tart előadásokat. A közönség azonban nem valami nagyon lelkesedik a különben meglehetősen jó társulat iránt.

Műkedvelői előadás. Az apatini műkedvelői kör 1893. évi november hó 15-én a szinpad berendezési költségeinek fedezésére s részben jótékonycélra, az Andriász-féle vendéglő nagyertermében táncal egybekötött zártkörű műkedvelői előadást rendez. Műsor: Liliumfi. Eredeti vigjáték 3 felvonásban, Szigligeti Edétfő. Személyek: Szilvai professzor, Sinkó István ur. Kamilla, Dolezal Róza urhölgy. Mariska, növendék árva, Glatz Anna urhölgy. Liliumfi, Szelemfi, vidéki színészek, Kezlevich István ur, Kopp Ödön ur. Schwartz, pesti fogadós Kanyó István ur. Adolf, fia Horn Ádám ur. Kányai, telegdi fogadós Pukács Gyula ur. Erzsi, leánya Rozner Adél urhölgy. Gyuri pincér, Fauszt József ur. Szolgáló, Cseléd. Szomszédasszony, Bászler Jozefin urhölgy. Urfi ** Legény ** Vendégek. Történik az első felvonás Kolozsvártól, a másik kettő Telgeden. Előadás után tánc. Kezlete esti 8 órakor. Beléptidj személyenként 80 kr.

Takarékosság miatt halál. Reinhardt Péter 6-becsei lakos, kit közönségesen sváb Péternek hívtak, a pálinkája részére, mert pálinka mérő volt, pincét építtetett, de takarékoskodni akarván, kontárokkal csináltatta azt s ő maga is segédkezett. A legnagyobb hiba azonban az volt, hogy a téglákat egyszerűen csak sárral akarták összeforrasztani, ami a Reinhardt életébe került. Mikor már fel volt rakva a bolthajtás, a mesterek nem merték kivenni a tartó deszkát, hát a tulajdonos fogott hozzá, de alig mozdította meg, az alkotmány nagy zuhanással összeomlott, maga alá temetvén arccal a föld felé sváb Pétert. — A munkások is kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. A szerencsétlenül járt pálinka mérőt a napokban boncolták és az nap el is temették.

Hangverseny. „A zentai koresolya egylet“ pacséri Rezsny Aurélné urnó védnöksége alatt saját alapítóje javára 1893. november hó 18-án a Jenő herceg szálloda dísztermében táncvigalommal egybekötött hangversenyt rendez. Műsor: 1. Felolvasás a koresolyázról, előadja dr. Braun Károly ur. 2. Fauszt-kerinög Gounod-Liszt. Zongorán előadja Révfy Géza zene-tanár ur. 3. Jákob álma, ábrázolják: Boromisza Margitka, Brestyánszky Nelli, Schvarcer Irén, Csapó Margit,

Szeli Irén és Margit, Benes Róza, Magyar Matild, Kraner Juliska, Temesváry Anna, Reinholtz Amália, Tolmácsy Flóra, Harsányi Jolánka, Tóth Izabella, Szege Gyizella, Szigethy Vilma, Moldova Hedvig, Guszmán Margit, Komáromy Flóra, Dészán Ilonka, Babócs Juliska, Szabó Rozika, Pollák Ilonka, Ferenczy Erzsike és Izabella, Rothman Böske, Horty Sarolta, Klazsik Fatime, Zsarkó Erzsike, Rieger Matild, Miklósy Amália kisasszonyok. Jákob: Dörner Gyula. 4. A függöny, monológ, irta Eugène Vercousin, előadja Csapó Róza urnó. 5. Ördög Róbert, nagy opera, 4 kézzel, zongorán előadják: Heiszler Ferenc és Lendvai Mórné urhölgyek. 6. Előképek 4 évszak, ábrázolják: Tavasz: Matkovits Ida k. a. Nyár: Rezsny Aurélné urhölgy. Ősz: Babócs Margit k. a. Tél: Szabó Margit k. a. 7. Kuruc nóták Káldy Gyulától, zongorán 4 kézzel előadják: Csapó Róza urnó és Révfy Géza ur. — Belépti-díj: I. rendű kör-szék 1 frt 50 kr. II. rendű 1 frt. Zártszék 60 kr. Föld-színti állóhely 40 kr. Kezlete pontban 8 órakor. Fellé-fizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Jókai és kereskedelmi iskola. A kereskedelmi közép-iskola tanári testülete legközelebbi gyűlésén elhatározta, hogy Jókai Mór koszosur irónk műveinek jubileumi kiadásából a 200 frtos példányt az intézett számára megrendeli. A jubileumi orsz. ünnepélyek alkalmával pedig iskolai ünnepélyt rendez s az ifjúsági önképzőkör alapítványát Jókai-alapítvány néven fogja kezelni.

Völegény helyett a csendőrség. Fodor Agnes zentai hajadon, kávéseány minőségben töltötte be honleányi tisztét, „Homai“ vendéglőjében az emeleten. Érezte azt, hogy ő már nagyon is nagy leányszámba megy s még mindig nagyon hiányos a stafirungja, hát utána nézett, hogy aminek meg kell lenni — hát legyen. Összevalogatott magának a gondjaira bizott humikból: asztalkendő, terítő, lepedő, törülköző, azonkívül kanál, kés, villa, teás- és kávés edényekből annyit, amennyire égető szüksége volt; számszerint 47 drbot. Azután szépen megköszönte a gazdának a hozzávaló jóakaratot, földmondva a szolgáltatott elment hazra várni a völegényt. Várta-várta, de egyszerre csak eljött helyette a — csendőr és elvitte a hűvösre.

Lopás. Kedden éjjel Dsigurszki Mitó, 6-becsei lakóhoz belopózkodott Glavaski Stévó és az ágy alatt tartott faladát tartalmazó egytűt elemelte. A jó madárnak azonban nem a ládára volt szüksége, hanem csak a benn levő 150 forintra. De Glavaski nem volt annyira ügyes, hogy zaj nélkül végezhette volna dolgát. A zajra felébredt a ház előtt alvó szolgáló s lármát csapott. A tolvaj a ládikával odább állt ugyan, de a lármára ott termelt őrzőjét és a csendőrség megindítván a nyomozást, csakhamar megtalálták a ládát a szomszéd kútjában, oda voltak elszórvva a ladában volt iratok is, de a pénz: két 50-es és egy ötös hiányzott. Másnap azonban a tolvajt is megtalálták, Glavaski Stévó személyében, ki be is ismerte, hogy az iratokat a kutba dobta, de a pénzből csak 55 frtal tud beszámolni, melyből 30 frt nála volt, 16 frt a feleségénél és a többin már jó levelelmi szert vásárolták be, hogy jó napot csináljanak maguknak, de bizony ebben megakadályozta őket a csendőrség.

Tűz. F. hó 4-én Zentán esti 8 órakor épen a színelőadás idején veszélyes tűz támadt Király Lőrinc tisztaparti háza udvarán, mi a sírűren beépített városrészen igen nagy pusztítást vihetett volna véghez, ha a segítség idejékorán meg nem érkezett volna. Az udvaron ugyanis meggyuladt egy rakás forgács s az ez alatt összehalmozott szilárd állapotban volt kátrány és iszonyu erővel égni kezdett. Szerencsére segítség is elég akadt, de meg elegendő homok is volt kéznél s így hosszabb küzdés után végre sikerült a tüzet nagyobb baj nélkül megfékezni.

Érdekes felfedezés. Újvidéken van a többi között egy igen tekintélyes ékszerüzlet, a Schosberger-féle. Már két ízben próbáltak ezzel az üzlettel szerencsét a betörők. Törökveszlüket azonban csak első ízben koronázta siker, másodizben már be sem bírtak hatolni a nagy gonddal elzárt üzletbe. A napokban azonban újra kísérletet tett néhány betörő, de ismét sikertelenül. Ebből az alkalomból az újvidéki rendőrség széles körű

nyomozást indított. A re-Péterváradra is átment. Fedezésre jutott. Két zug-foglalkozás nélküli ügyre a kik közül 37-et mind a a dologban az a körülme a legtöbbben nem is mag több európai államnak a ság másnap utnak indit

Pályázat. A es vetkező alapítványokra h frtos Ditrich Lőrinc-féle zott tiszteknek. — Egy féle alapítvány nyugalma frtos Bidim órnagy-féle a

Művészet

Népfelkelő zse felhívást: Tisztelt uram! jelölt, főleg pedig, hogy népfelkelés felhívása e lettek — a népfelkelés megismertethessem a ne kiadott utasítások és h azokat hosszu időn át b tettem, és ezek nyomán zsebnaptár-t összeállít tudnivalókat, melyek a ban vannak. Mélyen ére nak is e naptár beszerz a díszes tiszt állásban, u hivata lesz. Különösen e ezen kiadvány magában s szerint a népfelkeléshez t és szolgálatonkívüli viszo osztott tisztjelölteket, orv naptár nyolcadrétű kemt san kiállítva, 1893. évi le a következő tartalommal: család genealogiája. 3. F hadsereg szervezése. 5. fegyverem szerint. 6. A tgykőze. 7. A honvédség leti parancsnokságok szék dár parancsnokságok szék red parancsnokság székél székhelelyei. 12. Az 1886. é 13. A népfelkelési járask ról általában. 15. Ruházat. A népfelkelő tiszték kijelö kinevezése. 18. A népfök népfelkelő tiszték illetéke. osztása. 21. A népfelkelő. A népfelkelő tiszték felada öltözet és felszerelési szabá latú szabályzatból. 25. Kiv ből. 26. A népfelkelő tiszt ként. Előfizetési ár 1 frt. nyok felül kellő tájékozás sziveskedjék megrendelését ber hó 21-ig — a „Csokor részvény-társasághoz“ Del Sándor, népfelkelő tisztjelő

A „Vasárnapi U Gyula, az annyira kedve Klaudius, egy francia hí című legujabb regényének regényt a folyó október—de közli, az eredeti francia rajzával. (Magának e regu „Vasárnapi Ujság“ ez évne ára.) A „Vasárnapi Ujság“ képpel, s a következő tartalmú művei: (Matejko arcképe másolatával, u. m. „Rejta „Kopernikus“, „Báthory Ist a békét kéro orsz küldöms magyar és lengyel királyo „Erdőn.“ Költemények Sz Ferdinánd főherceg földkór Ujság“ számára egy tenge földelzetén. (Képekkel, e e „Bombarnac Klaudius. Egy t Verne Gyula legujabb reg (Eredeti párisi illusztrációk mint magyar indusztrációk ceg.“ (Arcképpel). — „Ja (Képpel Cserna Károlytól) jubileuma és összes műveinek Duse Eleonora a népszimha szet; Közintézetek és egyle Egyveleg, stb. rendes rovat

Végtár

Egy kínos és várossze kisért úgy nyert egyelőre o vénysszék előtt folyó hó 11-é Csavrák ügy. Szinte rosszul esett a logról valamit már csak akarjuk itt e helyitt az ügy kivánnak reflektálni az előz ezekről a közönség úgy is csak az, hogy az ügynek eg gok határozatának megérte alkalmából a tárgyalás men

Öszintén örülünk azon oly sokat támadott tisztvel tételt s hogy a törvénysszék néval szemben követett elj veletnk úgy hisszük azok tartották a Walter ellen foly

A tárgy

A tárgyalás megkezdés volt kitűzve. A végtárgyalá gatóssággal s a két vádlottor szosokkal és tanukkal. A bíróság Dalmay Pál Szavazó bírák voltak: Fogl

veres márványpad, a kicsiny tiló kád, a fali csapról lecsüngő fecskendő-eső? Véig nyújtózik a hideg kőpadon a felhevített test, hogy az ellentétek örömeiben is része legyen.

A kemény fekvőhelyen jól esik a nyugalom, édesebb mint a dämpelyhes nyoszolyában, s a kőből fejtett ágyon nem egy ember szenderül álomba. Szundikálásból egyszeresak menyörgésszerű kacaj veri fel. Két-három ember habotját égi háboru robajává növeszti a visszhang, a hideg kádba lépett fűrdőzőnek sikolyát százsor megtöri az oszlopos boltozat. Az öreg urak bosszusan nézik a fiatalok mulatságát, talán irigylik a szívből fakadó habotját; nem bannak ha maguk is ismét tréfákat üzhetnének talán a hideg fecskendő meglepetését is szivesen vennék, ha a podagra helyett az ifju türelmetlenség bántaná tagjaikat. Hanem így boszantja őket a kacaj, és nyugalmukat zavarja a lubickoló gyerekek gyenge hullámvérése.

A fúllasztó gőz száz betegségek gyógyítója. Rheumas tagoknak, nyiláló vállaknak, podagras lábaknak enyhet ad a párája. A bőr lyukacsai veritéket izzadnak, és a folyó izzadsággal a betegség távozik és a nyomorúság apad. A kéz munkáját megakasztja a szagotató fájdalom, hanem a gőzölgő kamra újra megszerzi a dologbírást.

Az egészséges ember nem hal meg ugyan a párákkal telített levegőben, de jobban teszi, ha fel nem keresi. Az orvosság nem olyanak való, a kinek ép a keze-lába, és testének sem érzi semmi baját. Hanem azért nem egy ép erős fűrdővendég izzad a gőzteremben, és ki nem hagyja semmiért a programmból, mert hiszen megfizette az egész gőzfűrdő árát.

A gőzölgő szobának kicsiny vasajtaja a ledőrszóló kamarába nyílik. Hivatalból ez a neve, hanem azért frotirszobának hívja minden ember.

A frotír izmos karral neki düllezkedik az előtte fekvő mediumnak, a durvaszűrű keztyűvel előbb lesikálja, azután ökölrel, husba nyomuló hüvelykujjal úgy végigsimogatja a rendelkezésére bocsájtott testet, hogy nézni is fájdalmas, érezni pedig valóságos kín. Hanem a megropogtatott áldozat könyes szemmel egyre csak azt

hajtogatja, hogy: ej be jó, jaj be jó! s a kinokra is ráfogja, hogy örömmel teljessen.

Elegáns ember tojással is megmosatja fejét, hogy a hajszálak megpuhuljanak s a kőckender hajzat sima frizurába legyen szorítható. A programmszerűleg eljáró vendég kinszenvedt testét a tímós medencébe cepeli innen. A langyos hullámok édesen nyaldossák a bőrt s lassan-lassan elfelejtik a kiállt élvezeteket. A tímós viz az enyhülésnek, a zabanyterem pedig a humornak csarnoka. A fal mellett temérdek a locsoló-szerkezet száma. Furfangos német száz alakban fundálta ki a zabanyterem felé; alul, fölül, oldalt, elől törnek belőle a hideg vizsugarak, nem kellemes meglepetést szerezve a mit sem sejtő embernek. A zabany szó ártatlan dolgot ígér, és hallatára az ember nem is sejtji, hogy a tuss örömei várnak reá alatta, fölötte, és a vizsngangos teremben olyanak hallik a zaj, mintha mestere vészett kbórus produkálná magát. S amit előadnak, valóságos Br-dur szimfónia. Ezer ember Mekkájáról, vágyainak egyetlen elérhető helyéről, a tyukszentemerről nem is szólók, hanem sietek az öltöző kamrába. A keskeny öltöző fülkében olyan kevés a hely, csakis annyi, hogy a vendég lehámozhassa magát, és a fűrdés után ismét hüvelyébe bujhasson. Néha csak protectio utján juthatunk vetkőző kamra birtokába, mert már is ott tartunk, több az ember, mint a fűrdőkabin. E bajon azonban nem valami fűrdő Malthus, hanem a borraival segít legjobban.

A baksis egyebütt is megsegít, itt sem tagadja meg erejét. Hanem itt az érdemnek jutalma, a fűrdő-szolgák kenyérének megszerzője. Ajtó nyitástól a fűrdő elbogyásáig sok kézen megy keresztül testünk, az egyik kabint ad neki, a másik vizet nyújt, a harmadik simogatja, a negyedik ledőrszóló, az ötödik szarogatja, a hatodik megfésűli, a hetedik és nyolcadik és a többi mind kényelméért fárado. Ennek a sok kéznek munkáját mért ne jutalmazza meg a miénk, mely az ajtó mellett függő perselybe a közös borraivaló teszi.

Temetőben.

Szomorúfűz hűvös árnyékában,
Hová nem hat fény, nem napsugár,
Hol a lombok rejteke bújva
A csalogány kis párjára vár.
Hol felhangzik olykor csendes öjen
Fészken ülő csalogány dala,
Ott nyugoszol te, régi oltárképem,
Álmaimnak fényes anyyala.
Hogya olykor kiterjeszti fölém
Sötét szárnyát a bánatos múlt,
Meg-megújul a temérdek bánat,
A mely egykor kebelemben dült.
Felszakadnak a sors által rajtam
Ütött és már hegedő sebek,
S lesújtva a multak emléktől,
Vánszorogva sírodhoz megyek.
Ott siratom azt a boldogságot,
Melyet egykor véled éltem át,
S fúsultan a jelen iránt várom
A halálunk sötét anygalát.
Úgy akartam sokszor egy golyóval
Véget vetni ridég éltetnem.
Meg is tenném... ha szűlőm nem volna,
Ha két ősz fej nem siratna meg!
Eichardt Károly.

nyomozást indított. A rendőrkapitány nyomozás közben Péterváradra is átment. Itt aztán szinte hihetetlen felvezetésre jutott. Két zugkorcsában összeesnek csak 65 foglalkozásnévként úgy nevezett „Wanderburschot” talált, a kik közül 37-et mindjárt el is fogott. Legérdekesebb a dologban az a körülmény, hogy a 37 ember közül a legtöbben nem is magyar honpolgárok, hanem más több európai államnak alattvalói. Az újvidéki rendőrség másnap utnak indította valamennyit.

Pályázat. A cs. és kir. hadügyminiszterium következő alaptványokra hirdet pályázatot. Egy, évi 130 ftos Dittrich Lőrinc-féle alaptvány rokkant nyugalmasított tisztnek. — Egy, évi 100 ftos báró Hess Henrik-féle alaptvány nyugalmazott tisztnek. — Két, évi 84 ftos Bidim őrnagy-féle alaptvány tisztí árva részére.

Művészet és irodalom.

Népfelkelő zsebnaptár. Kaptuk a következő felhívást: Tisztelt uram! Részint mint népfelkelő tisztjeltölt, főleg pedig, hogy mindazon urakat — kik a népfelkelés felhívása esetére a tiszt állásra kijelölve lettek — a népfelkelés megszervezéséről körülményesen megismertethessem, a népfelkelés vonatkozásig eddig kiadott utasítások és hivatalos könyveket beszerezvén, azokat bosszu időn át beható tanulmányozásom tárgyává tettem, és ezek nyomán sikerült is egy „Népfelkelő zsebnaptár”-t összeállítani, mely feltünteti mindazon tudnivalókat, melyek a tiszt állással szoros kapcsolatban vannak. Mélyen érdeklődök felekiz tehát uraságodnak is e naptárt beszerezni, hogy utmutatón szolgáljon a diszes tiszt állásban, melyet annak idején betölteni hivatalra lesz. Különösen kiemelendők tartom, hogy ezen kiadvány magában foglalja évfolyam és kijelölés szerint a népfelkeléshez beosztott összes nyugállomány és szolgálaton kívüli viszonybeli tiszteket, továbbá a beosztott tisztjelölteket, orvosokat és állat-orvosokat. A naptár nyolcadrétű kemény vászon díszkötésben eszinon sajtóval, 1893. évi december hó 1-én fog megjelenni a következő tartalommal: 1. Naptári rész. 2. A királyi család genealogiája. 3. Katonai szütnapok. 4. A közönségsereg szervezése. 5. A közönségsereg csapattevély fegyverem szerint. 6. A magy. királyi miniszterium és ügyköre. 7. A honvédség szervezése. 8. A honvéd kertületi parancsnokságok székhelyei. 9. A honvéd gy. dandár parancsnokságok székhelyei. 10. A honvéd gy. ezred parancsnokság székhelyei. 11. A honvéd zászlóaljok székhelyei. 12. Az 1886. évi XX. t. c. a népfelkelésről. 13. A népfelkelési járáások székhelyei. 14. A népfelkelésről általában. 15. Ruházat, felszerelés és illetek. 16. A népfelkelő tisztek kijelölése. 17. A népfelkelő tisztek kinevezése. 18. A népfelkelő tisztek ruházata. 19. A népfelkelő tisztek illetei. 20. A népfelkelő tisztek beosztása. 21. A népfelkelő tisztek feladata békében. 22. A népfelkelő tisztek feladata háborúban. 23. Kivonat az öltözet és felszerelési szabályzatból. 24. Kivonat a szolgálati szabályzatból. 25. Kivonat a gyakorlati szabályzatból. 26. A népfelkelő tisztjelöltek névsora évfolyamonként. Előfizetési ár 1 ft. Hogy a nyomtatandó példányok felől kellő tájékozással bírjak, tisztelettel kérem, sziveskedjék megrendelését legkésőbb folyó évi november hó 21-ig — a „Csokonai könyvnyomda és kiadó részvény-társasághoz” Debrecenbe intézni. Hoffmann Sándor, népfelkelő tisztjelölt.

A „Vasárnapi Ujság” megszerezte Verne Gyula, az annyira kedvelt francia író „Bombarnac Klaudius, egy francia hirlaptudósító naplójegyzet” című legújabb regényének kiadási jogát, s ez érdekes regényt a folyó október—decemberi évfolyamban egészen közli, az eredeti francia kiadás művészi kivitelű 54 rajzával. (Magának e regénynek bolti ára több, mint a „Vasárnapi Ujság” ez évfolyami folyamán előfizetési ára.) A „Vasárnapi Ujság” november 12-iki száma 18 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: „Matejko művei.” (Matejko arcképeivel és tizenegy festményének másolatával, u. m. „Rejtán a városi országyűlésen,” „Kopernikus,” „Báthory István lengyel király fogadja a békét kéro orosz küldöttséget,” „I. Lajos és I. Ulászló magyar és lengyel királyok arcképei.” — „Változás.” — „Erdőn.” — „Költemények Szabolcska Mihálytól.” — „Ferenc Ferdinánd főherceg földkörüli útja.” — „Irtá a „Vasárnapi Ujság” számára egy tengerészitst az „Erzsébet” hajó földelzetén. (Képekkel, eredeti fényképek után.) — „Bombarnac Klaudius. Egy hirlaptudósító jegyzőkönyve.” — Verne Gyula legújabb regénye. Ford. Huszár Imre. (Eredeti párisi illusztrációkkal.) — „A Windischgrätzek mint magyar indigénak.” — „Windischgrätz Alfréd herceg.” (Arcképpel.) — „Baross Gábor mauzoleuma.” (Képpel Cserna Károlytól.) — „Jókai ötven éves írói jubileuma és összes műveinek diszkiadása.” — „Színház: Duse Eleonora a népszínházban.” — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyletek; Sakkjáték; Képtalány; Egyveleg, stb. rendes rovatok.

Végtárgyalás.

— Walter-Csavrák ügy. —

Egy kínos és városszerte általános érdeklődéssel kísért ügy nyert egyelőre befejezést a zombori kir. törvénszék előtt folyó hó 11-én és illetve 12-én. A Walter-Csavrák ügy.

Szinte rosszul esett az embernek, ha erről a dologról valamit már csak hallott is. Epen azért nem akarjuk itt e helyütt az ügy részleteit elmondani, nem kívánunk reflektálni az előzményekre sem, miután mind-ezekről a közönség úgy is bőven tájékozva van. Célnak csak az, hogy az ügynek egyelőre — a felsőbb hatóságok határozatának megérkezéig — történet befejezése alkalmából a tárgyalás és eredményét közöljük.

Összintén örülünk azon, hogy a város egy régi s oly sokat támadott tisztviselője megkapta a kellő elégtételt s hogy a törvénszék ítéletével őt s a Csavráknéval szemben követett eljárását rehabilitálta. Örülnek velünk úgy hisszük azok is, a kik régóta izetlennek tartották a Walter ellen folytatott személyes hajszát.

A tárgyalás.

A tárgyalás megkezdése f. hó 11-én d. e. 9 óra volt kitűzve. A végtárgyalási terem zsufolva volt hallgatókkal s a két vádlotton kívül a nagyszámu panaszosokkal és tanukkal.

A bíróság Dalmay Pál elnökle adt alakult meg. Szavazó bírák voltak: Fogler Béla és dr. Szegő Kornél,

jegyző Szabó Imre. Mint közváltó dr. Kardos Kálmán kir. ügyész szerepel, vádlottak képviselői, illetve védői: Walter Nándor részéről Kozma László, Csavrák Jánosné részéről pedig dr. Szilágyi Vilmos István zombori ügyvédek.

Walter Nándor ellen Csavrák Jánosné feljelentése alapján hivatali hatalommal való visszaélés miatt emeltetik vád. A tényállás a feljelentés szerint az, hogy Walter Nándor Nikolics Györgynek kérelme folytán megjelent Csavrákné lakásán s követelte tőle, hogy a Nikolics 800 ft értékű váltóit adja ki. A midőn Csavrákné ezen felszólításnak nem volt hajlandó eleget tenni, fenyegetéssel és a leut álló rendőröknek emlegetésével panaszcsútot reá kényszerítette, hogy eleget tegyen a felszólításnak.

Csavrák Jánosné ellen pedig az uszora vétsége miatt emeltetik vád. Hatán tettek ellene feljelentést, mint a kiknek Csavrákné pénzt adott kölcsön, a mely után 25—70% ot szedett.

A délelőtt folyamán Walter Nándor ügyét vette a bíróság tárgyalás alá. Kiderült az, hogy Walter Nándor tényleg megjelent Csavrákné lakásán s Nikolics György megbízásából békésen ki akart egyezni Nikolics tartozására nézve. Felszólította ugyanis Csavráknét, hogy adja neki át Nikolics váltóit s ő azok fejében 400 ftot fog fizetni, noba a váltók 800 ft értéket képviseltek. Csavrákné erre természetesen hajlandó nem volt, mire aztán Walter Nándor mint rendőrkapitány lépett fel s hivatkozva a leut álló két rendőrré, azt mondta, hogy házkutatást fog tartani. Csavráknét ez a fenyegetés megfélemlítette s a váltókat kiadta. Az ügyre vonatkozólag a délután folyamán kihallgatták Nikolics Györgyöt, Berkes Zsigmondot, aki Csavráknénak ügyvédje volt, továbbá a két rendőrt.

Ezután áttért a bíróság a Csavrákné ügyére. Panaszosoknak és a nagy számban kihallgatott tanuk vallomása egyértelműleg igazolta, hogy vádlottón tényleg üzletszerűen üzte az uszoráskodást. Csavrákné azonban mindvégig tagadásban volt; tagadja azt, mintha ő 8 % -nál valaha is többet kapott volna kézhez.

A bizonyító eljárás esti fél kilenc órakor lett befejezve. Következtek a vád- és védbeszédek. Dr. Kardos Kálmán kir. ügyész mindkét eset részleteit alapos meg-bírálás alá vevén úgy az egyik, mint a másik vádlott tettségét illetve eljárásában a büntetőtörvénykönyvbe ítköző bűnös eszeleményt lát. Kéri tehát a két vádlott bűnösségének illetve vétkeességének kimondását s Csavrák Jánosné az 1883. XXV. t. c. 2-ik §-a szerint, Walter Nándort pedig a btk. 475. §-a értelmében meg-büntetni. Utána dr. Szilágyi Vilmos István, zombori ügyvéd tartotta meg mint Csavrákné védője, a védbeszédet. A fiatal ügyvéd alapos jogi képzettséget és bő tájékozottságot árult el. Bonckés alá vette a dolog legapróbb részletét és igen szépen fejtegette az uszoranak, mint vétségnek ismérveit s szavait abban összpontosította, hogy Csavrákné eljárásában épen nem konstatalható az uszora, miután ennek legfőbb ismérvei ebben az esetben hiányzanak. Kozma Lászlónak, mint Walter védőjének védbeszéderől talán nem is kell megemlékeznünk. Városunk közönsége tudja azt, hogy Kozma László milyen jogász és milyen kriminalista; tudja mindenké azt is, hogy eme kiváló tulajdonságok mellett mennyire ura a szónak. Elég hát csak annyit megjegyeznünk, hogy Kozma László mondott a Walter-ügyben védbeszédet.

Fél 11 órakor elnökölő Dalmay Pál bíró az eljárást felfüggesztette azzal, hogy az ítélet másnap, vasárnap d. e. 9 órakor lesz meghirdetve.

Az ítélet.

Másnap d. e. 9 órakor a végtárgyalási terem ismét zsufolva volt. Tíz óra előtt néhány perceel jelent meg a bíróság s Dalmay Pál a következő ítéletet hirdette ki:

Öz. Csavrák Jánosné szül. Fischer Emma vádlott az 1883. 25. t. c. 1. §-ában meghatározott s a 2. §-s szerint minősülő uszora vétsége miatt bűnösnek mondatik ki s ezért a btk. 92. §-ának alkalmazásával 100 ft fő- s 20 ft mellékbüntetésre, mint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 12 napi fogházra ítéltetik s köteleztetik a felmerült s netán még felmerülendő büntetési költségeket a m. kir. államkincstárnak megtéríteni, ezen büntetési költségek azonban behajthatlanoknak nyilvánítottatnak. A hivatalvesztés és politikai jogok gyakorlatának felfüggesztése, mint mellékbüntetés alkalmazása mellőztetik.

Walter Nándor vádlott a btk. 475. §-ában meghatározott hivatali hatalommal való visszaélés vétsége miatt ellene emelt vád és annak következményei alól felmentetik.

Az ítélet indokai röviden a következők:

Kétrendbeli vád képezi elbírálás tárgyát. Első sorban elbírálás alá vétetik az özvegy Csavrákné ellen uszora vétsége miatt emelt vád. A törvénszék N. . . . Gy. . . . G. . . . P. . . . és V. . . . L. . . . panaszosok esetében az uszora vétségének tényálladékát helyreállítottan találta, mert nevezett panaszosok és több tanu hit alatt tett vallomásával beigazolást nyert, hogy özvegy Csavrákné nevezett panaszosoktól azoknál kint levő követeléseit után 30—60 százalék kamatokat szedett, beigazolást nyert továbbá, hogy nevezett panaszosok szorult anyagi helyzetben folyamodtak öz. Csavrákné kölcsönözéshez, kinek azok szorultságáról tudomással kellett birnia már csak azért is, mert tudhatta, hogy oly magas kamatok mellett kölcsönben tőle kölcsönt nem kértek s a már felvett kölcsönt előbb visszafizették volna. Nem volt az uszora vétség tényálladéka helyreállítva R. . . . . B. . . . . M. . . . . Sz. . . . . és G. . . . . M. . . . . esetében, mert arra nézve, hogy vádlott R. . . . . könnyelműségéről tudomással birt volna, adat fel nem merült, sem M. . . . . illetve G.—ra nézve azon körülmény, hogy szorultságból vagy könnyelműségből kértek volna kölcsönt öz. Csavráknétól, megállapítható nem volt. Tekintve, hogy már ezek szerint is három esetben az uszora vétségének elkövetése öz. Csavrákné terhére megállapítható, ezen körülmény egybevetve számos tanu hit alatt tett vallomásával kellőleg igazolja az üzletszerűséget, mihez járulván az is, hogy vádlott az uszora-kamatokat váltók alakjában köttette ki, kellett vádlottat rendelkező rész szerint bűnösnek kimondani. A büntetőtörvénykönyv 92. §-ának alkalmazását, melynek alapján vádlott csak pénzbüntetésre ítéltetett, indokolja rovatlan előlétele azon körülmény, hogy az egyenkint adott kölcsönök csekélyebb mérvre arra enged következtetést, miszerint vádlott nem vagyonszerzés végett, hanem a megélhetés szük-

ségeiteneik kielégítésére folyamodott uszorához, azon körülmény, hogy a kamatok mérséklése iránti kívánalmaknak némely esetekben engedett, azon körülmény, hogy adósait nem is ő maga kereste, hanem ezek önként fordultak hozzá s mindezek nemcsak számos, hanem nyomatókos körülményekről jelentkeznek.

A mi ezek után Walter Nándor ellen emelt vádat illeti, lényegesen eltérő azon tényállás, mely panaszos öz. Csavrákné által adatott elő, Walter vallomásától, Walter azzal védekezik, hogy miután többen panaszkodtak nála Csavrákné uszoráskodásáról, N. . . . Gy. . . . is azzal fordult hozzá, hogy Csavrákné uszoráskodásának véget vetendő indítsa meg ellene a nyomozatot, de csak az esetben, ha ügyét békés uton rendbe hoznia nem sikerülne. Ennek folytán vádlott megjelent Csavráknénál azon céllal, hogy N. . . . váltóit, ha lehet békés uton szerezzék meg attól a hátralevő tartozás kiegyenítése mellett, ha pedig Csavrákné erre nem volna hajlandó, házkutatás utján azokat, mint bűnleket lefoglalja. Jóllehet panaszosnó vallomására megíthetett, ezen vallomás egyben magában egyéb bizonyíték hiányában az ítélet hozatalnál alapul nem vétethetett s el kellett fogadni azon tényállást, mely vádlott előadásában foglaltatik. Vádlott, mint maga is állítja, feltételes panasz alapján járt el Csavráknénál. Ily feltételes panaszt a törvény meg nem enged ugyan, de az tiltó törvényes rendelkezésbe sem ítközik s ezért vádlottnak azon körülmény, hogy feltételes panasz alapján járt el, büntetőjogilag be nem számítható. Nem állapítható meg vádlott büntetőjogi felelőssége a miatt sem, hogy N. . . . részére magán egyezkedésbe bocsátkozott panaszosnóval, valamint a panasz felvétele körül tapasztalt eljárás szabálytalanságok miatt sem, mert mindezek büntetendő eszelemény tényálladékanak helyreállítására nem alkalmasak. Vádlott maga is beismeri, hogy kilátásba helyezte öz. Csavráknénak a házkutatást. Mint-hogy azonban vádbeli büncselekmény csak jogtalan fenyegetés által követhető el, vádlott pedig, mint rendőrkapitány, házkutatási joggal birt s ezt a fenforogó esetben N. . . . panasz alapján gyakorolhatta volna is, a házkutatás kilátásba helyezésében jogtalan fenyegetés nem mutatkozik, mert a házkutatás foganatosításából jogserelem sem háramolhatott volna. De hiányzik vádlott eljárásában a rosszhiszeműség is, mely nélkül a hivatali hatalommal való visszaélés vétségének tényálladéka bíróság meg nem állapítható. Kellott tehát vádlottat az ellene emelt vád s annak következményei alól felmenteni.

Levelezés.

Topolya, 1893. november 12.

Mint becses lapját értesíteni már volt szerencém városunkban — a minden nemesért lelkesülő, de különösen a társadalmi élet fellendítése ügyét igazán szívén hordó kir. járásbíránk, Malonyai Ignác ur kezébe általa folytán új kaszinó, ugynevezett „Társas kör” alakult. Az új kaszinó, melyre a „barátságos otthon” elnevezés is méltán illik, a napokban a Magosy-féle nyomon épült és a modern kor minden komfortjával felszerelt vendéglőjében tünpélyesen meg is nyílt. A rendes tagok száma máris meghaladja a százat s ezenkívül számos tekintélyes kültaggal is dicsekszik az egylet. A „Társas kör” a többek között azon nemes célt is tűz ki maga elé, hogy a városunkban a már lankadni kezdett társadalmi életet felvillanyozza, amit a kör helyiségeiben tartandó felolvasó- és társasestélyek rendezésével vélnek az intező személyek elérni.

Szombaton este már meg is tartott az első felolvasó estély. S hogy városunk intelligens családjai igazán mily szívélyesen üdvözleltek ezen új intézményt, mutatja azon körülmény is, hogy a napok óta szakadatlanul tartó esőzések dacára igen tekintélyes számban gyűltek egybe hölgyek és urak, — Malonyai Ignác járásbíró ur szép felolvasásával gyönyörködött a vig hallgató közönséget. Szép és kitűnő vervevel előadott jellemképekben mutatta be, az ember „fény és árny” oldalait. A hálás közönség a felolvasás végeztével hosszantartó éljenzéssel és tapsviharral üdvözlel a kitűnő felolvasót.

Ezután az étteremben társasvacsera volt s a szép felköszöntök után gyakran megcsendültek a poharak.

Az estélynek igen érdekes részlete volt a tombolajáték. A kártyák eladására a társaság legjobb rábeszélő tehetséggel bíró két bájos hölgy vállalkozott, kiknek barátságos mosolyaival csakhamar sikerült a kártyákat csengő koronákra varázsolni. — Diszesebb tárgyakat nyertek: Császár Péter főszolgabíró, dr. Cziráky ügyvéd, dr. Mannheim ügyvéd, Somogyi ügyvéd, Rektorisz aljárásbíró, Szauerborn, stbben.

Jó zenéről is gondoskodva volt és a nyereleménytárgyak kiosztása után megharsant a vig nóta árja, az ifjúság meg kezdte rakni az igazi magyaros csárdást, melynek kora hajnali órákig fáradhatatlanul áldozott.

Szívünk óhaja, hogy az ily társasestélyek, melyeknek a szórakoztatás és mulattatáson kívül azon praktikus oldaluk is van, hogy az egylet financiáját tetemesen növelik, — minél gyakorabbiak legyenek s a színparkázó jövedv meg vig kedély egyenlítse ki és felejttesse el a rang és társadalmi különbségeket.

Schlosz Lajos.

Törvénykezés.

Gyilkosság Dorozslón. Babos János dorozslói lakos f. hó 8-ikán esti 8 órakor az ablakon keresztül történt lövés által meggyilkoltott. A gyilkos golyó Babos János halántékába furódott s rögtöni halált okozott. A nyomozást a dorozslói rendőrség azonnal folyamatba tette s letartóztatta a meggyilkoltnak nejét s ennek szeretőjét Korai Ferenc Bresztovác községi rendőrzetűt. A központi vizsgálóbíró nevezettek ellen a vizsgálati fogságot is elrendelte, mert alapos a gyanu, hogy ők voltak a tettesek.

Kegyetlen anya. Fodor Erzsébet cseléd volt ez év elején Deutschnéfal helyben, honnan azonban ez év február havában kilépett s nem sokára azután az árnyékszék levezető csövében egy fingermek hullája találtott. A vizsgálat megállapította, hogy a gyermek Fodor Űrszée volt, a ki a szülés után nyomban az árnyékszékbe dobta ártatlan gyermekét. A törvénszék ennek alapján másfél évi börtönetre ítélte, a büntetett azonban 3 évre emelte fel a kir. tábla.

Naptár.
November.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orszag naptár
14 Kedd	Jukund pk.	Jukund	2 Acindin ts.
15 Szer.	Lipót hv.	Lipót	3 Acepzim.
16 Csüt.	Ödön pk.	Ödön	4 N. Joannic
17 Pént.	Csod. Gerg. Alfens	Alfens	5 Galakt. Ep.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.
32643. sz.
alisp. ex 1893.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy alább megnevezett munkák biztosítása céljából **f. évi november hó 27-ik napjának (Hétfőn) délelőtti 9 órakor** a vármegye székházának kistermében zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghívotnak.

A biztosítandó munkák a következők és pedig:

I. Kernyaja és Uj Szivac községek közötti uton egy utkaparó háznak felépítése:

1. Előirányzat: 1621 frt 06 kr.
2. Biztosíték: 80 " — "

II. A zombori régi katonai hórház épület körüli járdának helyreállítása:

1. Előirányzat: 138 frt 57 kr.
2. Biztosíték: 7 " — "

III. A petrovits uttöltésen (Szóntán a révig) a korlátoknak helyreállítása:

1. Előirányzat: 980 frt 40 kr.
2. Biztosíték: 50 " — "

IV. A bezdáni uton a korlátoknak helyreállítása:

1. Előirányzat: 2304 frt 40 kr.
2. Biztosíték: 120 " — "

Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, — továbbá az ajánlatok egységi és összes vállalati árai s pedig utóbbiak — úgy számokkal, mint betűkkel is kiürandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő árkelet szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül csatolandó és f. évi november hó 26-ik napjának déli 12 órájáig a vármegye alispánjára címezve nyújtandók be.

Az ajánlatok ugy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek világosan feljegyzendők, megjegyezve, hogy a kitétt határidőn túl beérkező, vagy az előirt kelleketek bármely tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalatra a nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján kívánják pályázni, kötelesek az illető vállalatra névre fenntebb kikötött biztosítékot a szóbeli árlejtést megelőzőleg lefizetni.

A szóbeli árlejtés megkezdése előtt az abban részt venni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 10%-nak megfelelőleg kiegészíteni tartozik.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok Hauke Inre th. főjegyző urnak hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zomborban, 1893. évi november hó 10-én.

Schmausz Endre,
alispán.

Eszenciákat

rum, cognac, mindennemű szesz, italok asztali likőrök különlegességek azonnali elhitáztatlan elkészítésére a legkiválóbb minőségben szállítók.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árllapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp
eszeneciák-különlegességek gyára
PRÁGA. 50-9

Megbízható ügynökök kerestetnek.

Gyulafalva községében egy fiatal, jó magaviseletű egyén, ki a jegyzői teendőben némi jártassággal is bír, azonnal alkalmazást nyer.

Bővebb értesítést ad a kiadó-hivatal.

2-1

8584. sz.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Ó-Kér községében megüritlt lovasrendőri állásra, — melylyel 300 frt fizetés és 100 frt lótartási átalány jár — pályázatot nyitok.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy a szervezési szabályrendeletben előirt feltételeknek megfelelő okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt folyamodványukat folyó hó 30-áig hozzám nyujtsák be.

A megválasztandó rendőr ruházatát és lovát sajátjából tartozik beszerezni.

Ujvidéken, 1893. évi november 9-én.

Koloscsány Sándor,
főszolgabíró.

5126. sz.
1893.

Pályázati hirdetmény.

Ó-Becse községnél leköszönés folytán üresedésbe jött rendőrmesteri állásra ezennel pályázat hirdettem. Évi fizetés 365 frt, havi utólagos részletekben.

Ezen állásra csak oly egyén fog alkalmaztatni, ki:
a) magyar houpolgár;
b) védkötelezettségének már megfelelt, 24-ik életmár betöltötte, 45-iket pedig el nem érte;
c) fedhetlen erkölcsi és teljesen rovatlan előéletű;
d) teljesen egészséges;

e) irni és olvasni tud és a magyar nyelvet oly tökéletesen tudja, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képes legyen.

Elsőbbség adatik az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett altiszteknek, kiszolgált állami csendőrnök, a hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek, minden kifogás nélkül rendőri szolgálatban állottaknak és végtil a nőtleneknek.

Az a), b), c), d) és e) pontok szerint felszerelt és sajátkezűleg irt kérvények legkésőbb **folyó évi november hó 26-áig** alulírott előljárásságnál benyújtandók.

Ó-Becsen, 1893. évi november hó 10-én.

Fetter János, **Tatits György,**
jegyző. 2-1 v. bír.

3858. sz.
kig. 1893.

Téli legelő bérbeadási hirdetmény.

Az alulirt erdőhivatal részéről közhírré tétetik, hogy a bezdáni, apatini, doroszlói és palánkai erdőgondnokságokhoz tartozó erdőbeni téli legelő és mak-koltatási jog bérbeadása iránt az apatini magy. királyi erdőhivatal irodájában **f. évi november hó 29-én délelőtti 9 órakor** megkezdendő nyilvános árverés útján felsőbbi jóváhagyás fenntartása mellett f. évi december hó 1-től 1894. évi március hó 31-ig terjedő időtartamra a legtöbbet ígérőnek bérbeadatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek előlegesen is, az alulirt erdőhivatalnál és az illető erdőgondnokságoknál a szokásos hivatalos órákban betekinthezők.

Apatin, 1893. évi november hóban.

M. kir. erdőhivatal.

11688. sz.
kig. 1893.

Pályázat.

Ó-Sztapár községében üresedésbe jött községi jegyzői állásra pályázat nyitattik.

Pályázni kívánók kérvényeiket, melyekben igazolni tartoznak, hogy a magyar és szerb nyelvű községekben a jegyzői hivatal viselésére törvényszerűen képesítvők, f. hó 24-éig bezárólag ezen szolgabíróságnál nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Ezen állással a következő javadalmazás van egybekötve:

525 frt készpénz fizetés,

12 kocsi első minőségű széna,

3/4 telek föld haszonélvezete, mely után az adót a község fizeti, és végre szabad lakás.

Apatinban, 1893. évi november hó 10-én.

Főszolgabíró helyett:

Jeisel Henrik,

3-1 szolgabíró.

2174. szám.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok községben üresedésbe jött egy gyalogrendőri állásra, mely évi 3000 frt fizetéssel van egybekötve (ruházat nélkül), ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket alulírott eluljáróságnál folyó évi november hó 24-éig annál inkább is nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Bajmok, 1893. évi november hó 8-án.

Budánovits, **Ritser Jakab,**

jegyző. 2-1 bír.

Zomber, Bittermann Ándor könyv- és könyvnyomdájából.

1934. sz.
kig. 1893.

Árverési hirdetmény.

Alulirt községi előljárásság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező nagyvendéglő épület, mely áll 4 szoba, 1 konyha, 1 külön álló nagy pince, 1 istálló, 1 félser és 1 jégveremből, f. évi december hó 3-án d. u. 2 órakor 1894. évi június hó 1-től 1895. évi december hó 31-ig terjedő időre vagyis két évre Keresztur községe tanácsstermében nyilvános szóbeli árverés útján bérbe fog adatni.

Írásbeli ajánlatok nem fogadtnak el. A feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Keresztur, 1893. évi október hó 30.

Arnold Károly, **Hudák Gábor,**
jegyző. 3-3 bír.

1330. szám.
kig. 1893.

Pályázat.

Leköszönés folytán üresedésbe jött, havonkénti utólagos részletekben fizetendő évi 360 frtnyi javadalmazással egybekötött Gákova községi rendőrvetetői állásra pályázat hirdettem.

Felhivatnak pályázni óhajtok, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi november hó 26-áig alulírott községi eluljáróságnál nyujtsák be.

Gákován, 1893. évi november hó 4-én.

Tücherer Gusztáv, **Brandt Márton,**
jegyző. 2-2 bír.

8703. szám.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

A rác-militicsi körállatorvosi állásra pályázat nyitattik s folyamodók felhivatnak, hogy eddigi alkalmazásukat igazoló bizonylatokkal, ugy állatorvosi oklevéllel felszerelt kérvényeiket hozzám december hó 10-éig nyujtsák be.

Az állatorvosi körhöz tartozik Rác-Militics székhellyel Karavukova és Filipova község.

Az állatorvos évi fizetése 600 frt. Az állatok gyógykezelésének díjazása a választás után az 1888. évi VII. törvényeikk 130. §-a szerint egyezség, illetve szerződésileg biztosítandó.

Hivatalos látogatások alkalmával a községek ingyen fuvarral látják el az állatorvost.

Hódsághon, 1893. évi november hó 1-én.

Főszolgabíró ur helyett:

Hipp Dezső,
szolgabíró.

3-2

Eladó ház.

Dob-utca, Bánát-külváros, 252. sz. a. egy 3 utcai, 1 udvari szoba, konyha, üvegezett folyosó, istálló, disznóól, nagy kert- és udvarból álló cseréppel fedett ház szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 3-3

Eladó takarmány.

Széna, takarmányrépa, csalamádé. fav. szalma stb. eladó oly feltétel alatt, hogy a birtokokon kell feleletni. Jó istálló is áll rendelkezésre. — Cim a kiadóhivatalnál. 3-2

9820. szám.
1893.

Hirdetmény.

Folyó évi október 18-án 9820. sz. a. kelt pályázati hirdetményben az adai állatorvos fizetése 400 frttal lón kiírva, miután ezen fizetés Bács-Bodrogh megye tek. bizottságának folyó évi 1555. sz. határozatával 600 frtra lett felemelve és megállapítva a fenti hivatkozott pályázatban kitétt határidő **folyó évi november hó 30-ig** meghosszabbítván az állatorvos fizetése és javadalmazása következőkben tüntetettik ki:

1. fizetés 600 frt,

2. husszemléért:

a) szarvasmarha után 20 kr,

b) borju után 12 kr,

c) sertés, jub, kecske és bányért 5 kr.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványait folyó évi november hó 30-ig alulírott főszolgabírónál nyujtsák be, a választás folyó évi december hó 2-án fog mezejtetni.

Zentán, 1893. november 8-án.

Matkovits Lajos,
főszolgabíró.

XVI. évfolyam

ELŐFIZETÉS
Egész évre . . . 6 ft
Fél évre . . . 3 ft
Negyed évre 1 ft

A lap szellemi illető küldemény szerkesztőnek, a laptulajdonosnak dandók

Egyes szám ára 10

Nemzetiségek

Megütközéssel megütközik rajta mi is ítélte el őket oly érdemelték, aki min esetleg valami ment rodik most.

Egy nemzetiség sáról van szó. Azoknak az „n nagyon rossz dolg mellett, képzelődő és meg ez az idea. Ugy azzal, amit eddig velük szemben tanus kedése további műkö a hurt tovább.

Tudjuk azt, hogy mely nemzetiségek játszanak évről-évre rőpiratokat bocsájtan olyan szinben igyeksz mintha súlyos rablánc szűnnek meg soha a lanabb vádakkal illetve mint olyannak, elvég zük csak emléktünk izgatásokat és idézzük vádjait.

Olyan sajnálatra minden magyar állat ránkőzés érzelmét szemben a magyar k arra az álláspontra békésen intezze el az mértékben helyeslenő dolnunk azt, hogy b végzetek is, csak e felültetett magyar álla Kellő eréllyel lépni u lett első sorban csaki kalmazni a törvény sz

Most, hogy egy megtartásáról van sz akarják üzelmeket, junk pár sorban hozzá

A „BÁCS

Falvák

Találkozom
Reám vet
Oh e nóm
Sokat mon
Oh, én tud
Szíved mo
Vissza k
Mit szesz

Ne nézz r
Nem gyűj
Hadd nyug
A feledés

Vérző sziv
Szerelmé
Hiz ki sz
Szeretni ne
Késő nap
Korhadó
Hába hull
Nem lesz t

MIT MOND

Írta: M
Mózes az ó könyve
hanem aligha talána meg
amit a k-i tiszteltes ur
törtétek elé.

A tiszteltes ur nagy e mellett nevezetes arról adni, ha valaki mókázol